

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Hyemalis Et Verna Ab Adventu Ad Pentecosten. - Insertis aliquot
Allocutionibus Academicis

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus XI. Dominica VI. post Epiphan. Gigantomachia. Thema. Simile
est regnum cœlorum grano sinapis. Matth. 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47077](#)

DISCURSUS XI.

Dominica VI. post Epiphaniam.

Gigantomachia.

THEMA.

Simile est regnum Cœlorum grano Sina-
pis. Matth. 13.

SYNOPSIS.

I. Minora plerumque magnis
præstantiora, & ipse Deus in-
firma eligit ut confundat for-
tia. Ex quo patet cur Christus
regnum cœlorum comparet
grano sinapis.

II. Non tamen caret mysterijs,
quod vastissimum tam minuto
grano comparetur, cum regna
mundi rebus magnis assimilata
sint. Mirabile granum quod
cœlum comprehendit.

III. Quid verò per regnum cœlo-
rum hoc loco intelligatur, non
concordant Patres. Potiores
Ecclesiam designant, in quâ
parvitate & humilitate cœ-
lum acquiritur. Mundus à
magnis incipit & definit in mi-
nima, Deus à parvis dicit ad
magna.

IV. Mundani imitantur Geogra-
phos, qui punctum terræ di-
vidunt in regiones, urbes & op-
pida; Dei amatores autem
imitantur Astrologos, qui am-
pla cœli spatia distinguunt stel-
lis cen punctis, hi cœlum, illi
terram contemplantur.

V. Illi abeunt vias Gigantum, id
est superborum, qui cœlo bel-
lum audent indicere, iniqüita-
tem habent pro aequitate, om-
nes alios despiciunt, omnes cal-
care volunt: sòli omnium ele-
mentorum Domini esse conten-
dunt.

VI. His minatur Deus per Pro-
phetam cen imitatoribus Esan,
qui in primogenitura gloria-
batur: illi enim etiam crepant
suos natales. Æstimanda nobi-
litas sed cui virtus juncta. A-
lioqui

Q. 3

- lioqui licet inter sidera nidum,
licet ut Aquila inde detrahitur.
- VII. Talibus insidiatur Assur seu
grassator tempus odax Emors,
Et quos extollit superbia, hos
fulminat vindicta, quae humi-
les attollit, ut accidit Epuloni
Et Lazaro.
- VIII. Non abs re superbia nomi-
natur radix mali omnis, quia
omnia post se vitia trahit, Et
facit sequaces suos filios diabo-
- li, quos fulminat Deus ut Ls.
ciferum.
- IX. Errat ergo mundus qui ma-
gna estimat, que parva sunt.
Nam magna sunt coram De'
que humilia, Et non patet cae-
lum nisi humilibus. Parvuli sunt
Filiij Dei Et expugnant cælum,
quod expugnare Gigantes non
possunt. Et signum prædesti-
nationis est humilitas, reproba-
tionis superbia.

Simile est Regnum Cœlorum grano Sina-
pis. Matth. 13.

I.

Scriban. in
Politico
Christia.

Ircum fertur vulgo proverbium : Ma-
gni Pisces deglutiunt parvos, & à
magnis Gigantibus facile opprimun-
tur pumiliones. Ego verò (quid-
quid mundus obganniat) securus di-
co : Parvi Pisces deglutiunt magnos,
& à pumilionibus superantur Gigantes. Addo in-
super, magnæ naves magnis naufragijs, magnæ
ædes magnis ruinis, magnæ turres magnis flumini-
bus obnoxiæ sunt. *Nihil tam magnum cui periculum*
non possit esse à minimo, ait Scribanus, Ars & natura
triumphat in minimis. Plùs sæpè virtutis est in par-
vis quam magnis: Difficilius ponuntur leges minu-
tis quam grandibus: Equi, Leones, Tigrides, Ursi
domari possunt; Muscæ, Culices, pulices parva ani-
malia coërceri non possunt: Et multa parva etiam
in pretio comparata majoribus præponderant. Un-
de procul aberrat mundus, qui nihil æstimat, nisi
quod magnum appetet, omnia despicit quæ parva

Cum

Cum universa ea, quæ maxima sunt mundi, coram D E O parva sint, & quæ mundo abjecta, coram D E O eadem pretiosa. Amat D E U S puerulos, quos mundus ridet. Nempe *infirma mundi elegit D E U S, ut confundat fortia; Ignobilia mundi & contemptibilia elegit D E U S, & ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt, destrueret.* Ex qua veritate ratio elucescet, ob quam in hodierno Evangelio C H R I S T U S benedictus Regnum Cœlorum assimilaverit grano sinapis. *D E U S autem noster & mihi dicendi gratiam, & vobis audiendi desiderium donare dignetur.*

1. Cor. 1.

S. Pet.
Chrys. ser. -
96. fin.

II. Quod Servator noster Cœlum comparet grano sinapis non caret magnis misterijs. Etenim si spectes magnitudinem, quæ proportio granuli ad immensum Cœli habitaculum, quod Theologi admirari malunt quam metiri? Sunt, qui ejus amplitudinem definiant milliaribus 10314085710. latitudinem verò 3600000000. Est qui dicat: Si D E U S ē singulis arenæ granis, quæ litus marimum stipant singulos crearet orbes terrarum, ij tamen immensa, Cœli spatia non explerent. Illud certum: *Magna est Domus D E I, & ingens locus possessionis ejus.* Si verò Cœli dignitatem, & proprietates consideres, tanto mirabilius accidet, cum tam minuto semine comparari. Nihilne fuit inter omnia creata cui Cœlum potiori jure potuisset conferri, quam granum sinapis? Regnum Nabuchodonosoris comparatur Arbori magnæ: Regnum Alexandri cedro proceræ: Regnum Romanorum excenso monti, & Regnum Cœlorum simile est grano sinapis? Adeonè præstans & nobile hoc granum est, ut totam potentiam supernæ Dominationis includat? *Illud Regnum (ut loquitur Chrysologus) singularitate potens, & aeternitate felix,*
di vi-

Baruch. 3.

S. Pet.
Chrys. ser.
98.

*divinitate fulgens, diffusum toto Cœlo, totâ terra dilatatum in grani sinapis coarctat, & concludit angustius? Deum immortalem! pro quo tota vita laboramus, pro quo calorem & æstum, pauperiem & nuditatem, opprobria & contumelias, persecutiones & adversitates toleramus, est granum sinapis? Quid agitis Eremicolæ? Multorum annorum jejunijs, abstinentijs, mortificationibus, vigilijs, orationibus, nihil aliud obtainere desideratis quam unum granum sinapis? Quid agitis Martyres, qui crudeles perfertis carnificinas, exquisita tormenta, intolerabiles cruciatus: Nihilne amplius vobis promissum est, quam granum sinapis? Quid agitis Virgines, mace-rando carnem, resistendo temptationibus, respundo voluptates: Tantine est unum granum sinapis, ut vestræ continentiae laureola censeri possit? Quid agitis viri Apostolici, qui dies & noctes, per devia & a-via, per fentes & tribulos, per saxa & rupes, per inhospitas & barbaras regiones discurritis: Mille su-dores & molestias, mille difficultates & pericula, mil-le incommoda & adversitates sustinetis, ut animas ad ovile Christi reducatis, quæ una vobiscum aliud sperare non possint, quam unum granum sinapis? Hoccine illud est, quod, ut Apostolus protestatur, *nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit?* O granum mirabile, & longè mirabilius, quam annulus Pyrrhi, in quo novem Musæ ad vi-vum sculptæ: Mirabilius quam currus Myrmecidis sub ala muscæ absconditus: Mirabilius quam Ilias Homeri inclusa nuci! granum mirabile quod con-tinet omnem cœlorum immensitatem & beatarum mentium capacissimum Domicilium, de quo præfa-tus Chrysologus: *Hoc minimum Dei, tota magnitu-dine mundi magnificentius invenitur.**

III.Di-

S. Pet.
Chrys. cit.

III. Discordant Patres quid hoc loci per regnum cœlorum intelligatur. D. Gregorius, & cum eo allegatus Chrysologus, Christum benedictum interpretantur, qui granum fuit, cum moreretur. D. Hieronymus, cui consonat Bonaventura ait: *regnum cœlorum prædicatio Evangelij, est, & notitia scripturarum.* Alij fidem signari volunt, ut est apud Lyranum, quo tendunt illa CHRISTI: *Si habueritis fidem, sicut granum sinapis, dicetis monti huic, transi hinc illuc & transibit.* Communis opinio est, per regnum cœlorum Ecclesiam militantem intelligi: quæ ut loquitur Dionysius Carthusianus, in principio suo contempta, & numero parva, crevit in populum infinitum, sed cum Ecclesia ex multis constet, ad singulos spectat quod dicitur de omnibus: atquè adeò ex hac similitudine elicetur fideles assimilari grano sinapis propter parvitudinem, ut discant parvitate & animi demissione cœlum consequi. Hunc sensum reor suisse Didaci Stellæ, qui ajebat: *Dei opera humili principio oriuntur, sed gloriosum habent finem. Ecce hic granum parvum sinapis crevit in arborem magnam, & humilis Ecclesia nimis exaltata est.* *Mundus omnia sua splendide incipit, sed in fine decipit.* Quasi diceret: mundus erat, qui magnum reputat quod non est magnum, qui fastu, ambitione, superbia, cupiditate terrenorum se putat in cœlum posse descendere, ad quod accessus non patet nisi per humilitatem.

IV. Mundi amatores imitantur Geographos, qui parum de cœlo solliciti, terram (quæ respectu cœli pusilla est ac instar puncti) dividunt in regna, provincias, urbes, oppida, montes, valles flumina &c. & magnæ vanitatis mappas extendunt. Nam & hi suas possessiones, suos honores, titulos, officia,

R

in

D. Greg.
in late.
Chrysolo.
cit.
D. Hieron
in Matth.
Bonavent
in Luc.
Theoph. in
Matth.
Lyran. in
Matth.

Dion. Car.
thus. in
Matth.

Did. Stell.
in co. 130
Luc.

in longum latumque ampliant, & per haec se putant cælum expugnare. Econtra Dei amatores, humiles & terrenorum osores Astrologos agunt, qui cœlum per ampla spatia delineant, idque planetis, stellis, & syderibus largè distinguunt, terram pro punto habent, & seipso tantidem aestimant quanti granum Sinapis. Et hi sunt parvi spiritu, virtute magni, quibus promittitur regnum cœlorum : *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cœlorum.* Non promittitur ambitiosis, superbis, inflatis, arrogantibus, alta sapientibus, sed pauperibus spiritu, id est humilibus. Hinc monet Augustinus : *Excelsa est patria, humilis est via, ergo qui querit patriam, quid recusat viam.* Posside quod vis, accumula thesauros quantum vis, consequere honorem quem vis, subijce tibi mundum universum, si cares humilitate, viam ad cœlum nescis.

Mattb. 5.

Aug. ad
Dioscor.

Prov. 21.

Gen. 6, v. 4

V. CHRISTI doctrina est : *Nisi efficiamini sicut parvuli non intrabitis in regnum cœlorum.* Qui hanc doctrinam non sequitur, aberrat à Cœli via, quo videtur sapiens respexisse cum dixit : *Vir qui erraverit à via doctrinæ, in cœtu gigantium commorabitur.* Ut hunc textum explicemus oportet in memoriam revocare ea, quæ tunc sacra scriptura, tum profani Mythologi de gigantibus referunt. Gigantes nominantur in Genesi ante diluvium : *Gigantes autem erant super terram in diebus illis : isti sunt potentes à seculo virtu famosi.* Magnos credo hos fuisse non tam corpore, quam divitijs, nobilitate, honoribus, estimatione seculari, quales hodie Magnates dicimus dominium exercentes in homines fortis inferioris & humiliis, quorum subinde aliquos reperias giganteo robore abuti. Gigantes porrò dum nimiâ elati superbiam & ambitio-

ne

nec contempserunt infra se positos, & ipsum adeo spreverunt Deum, eique detrectarunt obedire, subministrarunt occasionem Poëtis comminiscendi gigantes, sic dictos, ut Orpheus canebat.

E terra quod sunt nati, & de sanguine Cœli

Quamvis Apollodorus solius Terræ Filios fuisse tradiderit, qui in odium Jovis geniti Ossam & Olympum montes imponere Pelio conati sint, ut in Cœlum ad expugnandum Jovem consenderent, quin & faxa ingentia in Cœlum jactaverint, quorum alia, quæ in mare deciderunt, novas formarint Insulas, quæ verò in terram, novos montes. Latet sub hac fictione veritas, nec alias gigantes exprimit, quam superbos & ambitiosos, quibus pertinax & insita in animo cupiditas dominandi, & omnia sibi substernendi neq; consilio neq; rationi cedit, sed in omnem perversitatem impellit, atque adeo ipsi D E O injarios efficit. Unde Mythologus : *Hi ut imprudentes, & crudeles & temerarij, qui nihil honestum esse putarunt, nisi quod placuisset, vel Jovem ipsum de Cœlo depellere ausi sunt. Id ego nihil aliud esse crediderim, nisi imprudentes homines, quibus libido & impetus animi dominatur, Deos omnes contemnere, ac pro suis viribus religionem evertere.* Genuina profectò effigies superborum, & in hoc mundo potenter impotenti animi audacia dominantium ; quibus jus fas, æquum iniquum paria sunt, montes montibus, titulos titulis, possessiones possessionibus, quos plerunque à montibus denominare solent, aggerunt, contemptores omnium, etiam ipsiusmet D E I. Plebejos & humiles ne oculo quidem dignantur, reperias subinde inter hos qui subditos, pupillos, viduas suā substantiā spoliant, & soli non tam omnia esse quam habere volunt ; tamen

*Orph. lib.
8. sac. ser.*

*Hom. in
Odyss.*

*Nat. com.
lib. 6. c. 21.*

tamen omnia elementa tributaria faciunt. In aëre
soli aucupes, in aqua soli pescatores, in terra soli
venatores, nec ignem quidem pauperibus favent, dum
ignis nutrimenta cædua ē sylvis ligna eripiunt. Quid
hoc est nisi Cœlo bellum indicere, jactare in altum
falsa, & in DEUM blasphemias: Errare à via doctrinæ,
& in cœtu gigantum commorari.

Abd. 10

Eccl. 10.

Abd. cit.

Isa. 51.

VI. Quid de his dicemus nisi quod Deus per
Abdiām Prophetam pronuntiavit de Edom? Hæc
dicit Dominus de Edom ecce parvulum dedi te ingenti-
bus: Contemptibilis tu es valde. Superbia Cordis tui
extulit te habitantem in scissuris petrarum. Per Edom
quod rufum sonat signatur Esau arrogans, & super-
bus contemptor fratris, vel ideo contemptibilis &
contemptus à D E O: Quia odibilis coram D E O
est, & hominibus superbia. Unde insuper audire de-
buit terribilem illam comminationem: Si exaltatus
fueris ut aquila, & si inter sidera posueris nidum tuum in-
de detrahā te. Superbia Edom sive Esau ortum ha-
buit ex primogenitura: Despiciebat fratrem Ja-
cob ut posterius genitum, hinc dicitur habitans in
scissuris petrarum, & ideo exaltans solium suum,
quasi intumescens ob primogenituram, fiduciam
omnem & gloriam collocans in petris, id est genera-
tionis prærogativa, & nobilitate. Petra enim in
Scripturis præter alia etiam significat principium
generis, unde ad Judæos dicebat Isaías: Attendite ad
petram unde excisi estis: Attendite ad Abraham Patrem
vestrum. Ita nonnulli (non enim omnes reos fa-
cio) & ferè nuperis Calendis aureis literis in Album
Nobilitatis inscripti, cum divitijs, opibus, titulis,
clientelis, honoribus, sublevantur, inferiores omnes
affectato fastu despicere & contemnere solent. Ma-
gnis

gnis buccis , ut milites Plautini , crepant àvorum imagines , acquisitos titulos , honorum & bonorum accrementa , ingentes hæreditates , cum proprijs interea meritis destituuntur . Sapientis Senecæ effatum est : *Si ad vetera revocas , nemo non inde est , ante quod nihil fuit . A primo mundi ortu , usque in hoc tempus perduxit nos ex splendidis sodis que alternata series . Non facit nobilem atrium plenum sumos imaginibus : Nemo in nostram gloriam vixit : Nec quod ante nos fuit , nostrum est . Animus facit nobilem , cui ex quacunque fortuna supra conditionem licet surgere .* Parcant qui hoc morbo laborant , & Gigantomachiæ student , veritatem professo : Id optima facio intentione obtemperans Plutarcho monenti : *Maximè amicis libero ore loquentibus opus esse ei , cui fortuna est prospera , qui nimios retundant Spiritus . Pauci enim sunt , qui non successibus letis insolescant : Plerique indigent aliorum externis consilijs , rationibusque foris eos deprimentibus à fortuna inflatos & æstuantes .* Æstimo & revereor (ut par est) nobilem Sanguinem , & fateri cum Bettino : *Non abruerim virtuti ipsi ab externo nobilitatis lumine , nescio quid ad blandientis decoris accedere . Sed nihilominus cum eodem pronuntio . Ut qui suis diffisi viribus , ad Di-vorum aras consugiunt , sic qui sine virtutibus ad generis nobilitatem .* Est illa ad præclara facinora illicium , est stimulus ad æmulandas majorum virtutes , & magna gloriose vitæ prærogativa , sed ubi virtus & præsertim animi modestia defecerunt , est evidens ad præcipitum via . Quia

Sen. Ep.
44.

*Plutarch.
com. de a-
dulato. &
amico. n.*

63.

*Bettin. in
Lycæo.*

tolluntur in altum

Ut lapsu graviore ruant .

VII. Multos invenies , qui succrescentibus fortunæ plumis imitari conantur volatum Aquilæ ,

R 3

&

*Abd. cit.**Lob. 39.*

& inter sidera se credunt collocare nidum: Sed repente audiunt: *Si exaltatus fueris ut Aquila, & si inter sidera posueris nidum tuum, inde detrahā te.* Aquila tametsi altissimè volet, acuto tamen visu Cadavera & vermes despicit, seque subito ad ea velut escam demittit, ubi Jobus attestatur: *In petris manet, & in silicibus commoratur atque in accessis rupibus.* Inde contemplatur escam, & de longè oculi ejus prospiciunt, & ubi cinq̄e cadaver fuerit, statim adeſt. Ita hi tum in petris suæ prosapiæ velut firmis, ut existimant, munitionibus commorantur, non sapiunt tamen cœlestia, non elevant oculos ad superna, non meditantur divina, non anhelant æterna gaudia, sed inhiant transitorijs, terreis, mundanis: Ad vermes, ad cadavera, ad miseros subditos respiciunt, non ut eos sublevent, sed deprimant; non ut juvent sed conterant, non ut foveant, sed substantias eorum absumant, ijsque præter nuda ossa relinquant nihil. Non tondent oves sed deglubunt. Ah non est hæc ad Cœlum via! sic volatur quidem in altum sed instar Icari; sic oppugnatur quidem Cœlum, sed more Gigantum, irrito & pernitioso conatu oppugnatoribus. Terræ Filijs non est in Cœlo locus.

VIII. Non vacat mysterio locus in sacris literis, ubi Balaam de Cinæo parabolice prophetat: *Vidit quoque Cinæum, & assumpta parabola, ait: Robustum quidem est habitaculum; sed si in petra posueris nidum tuum & fueris electus de stirpe Cin, quamdiu poteris permanere? Assur enim capiet te.* Cinæus, ut observat Ridera, dicitur Hebræis à possessione, & possessores divitiarum ac honorum designat, qui cum petra, & in illustri progenie nidum ponunt, & cre-

dunt

Num. 24.

dunt se habere robustum habitaculum, falluntur,
quia nihilominus hoc eorum habitaculum nidus
tantum est, ventis & imbris dissipandus. Nam
Assur, id est grassator, capit eos, tempus edax, &
mors vorax, quæ omnes æquat. *Iste moritur robu-*
stus & sanus, di-ves & felix, aliis vero moritur in ama-
ritudine animæ absque ullis opibus, & tamen simul in pul-
vere dormient, & vermes operient eos: Inquit Job. in
quem sensum etiam Seneca: *Æquat omnes cinis, im-*
pares nascimur, pares morimur. Mallem dixisset pares
nascimur, ad veriorem sensum Ambrosij qui ajebat:
Viri probati genus, virtutis est prosapia. Quid enim su-
perbis dives? Quid di-ves? Quid dicis pauperi, noli me
tangere: Nonne sic utero conceptus, & natus es ex utero,
quemadmodum & pauper est natus? Quid te jactas de no-
bilitatis prosapia? Simili ferè sensu D. Basilius: *Luxu*
profusiore di-vitiarum insolescis? *Tibi uni mirè places ob*
avita gentis claritudinem? Immodico gaudio subsilis ob
patrie claritatem? ob elegantiam decusque corporis, deni-
que ob bonores ab omni omnium gradu tibi exhibitos? At-
tende tibi ipsi: Mortalis enim tu; terra quippe es, & in
terram abibis. Moyses narraturus Genealogiam Noë
sic profatur: *Hæ sunt generationes Noë. Quis hic*
non exspectet Noëni Patrem, Avum, Abavum, La-
mechum, Mathusalem Enochum! Ipse Chrysostomus velut audiendi avidus: *Aures nostras spe implet*
quasi genealogiam narraturus. Verum relictis his o-
mibus, hoc unum ait: Noë vir justus atque perfe-
tus, quia videlicet coram DEO viri probati genus
virtutis est prosapia. Avorum merita degeneranti-
um nepotum maculæ sunt: nunquam illi fuissent
nobiles, nisi laude & gloria digna egissent. Tu si non
imitaris, degeneras. Quare quisquis es, qui tibi in

Job. 21.

Sen. Epist.

S. Ambros.
To. 4 pag.
283.D. Basil.
hom. at-
tende tibiS. Chrysost.
ap. Drex.
Noë cap.
5. §. I.

majo-

majorum præclaris facinoribus blandiris , proprijs
destitutus , cogita , quod , quos in alto collocat su-
perbia , hos fulminat in profundum DEI potentia,
& quos ad ima deprimit propria modestia , hos sub-
levat divina majestas , quæ depositus potentes de sede ,
Exaltavit humiles . Qui in hoc sæculo despici-
ciunt pauperes , in futuro despicientur ab illis : Qui
dum vivunt substantiam miserorum tollunt , post
vitam & suâ carent & alienâ : Quod accidit di-
viti Epuloni cum Lazaro . Jam dives prospectat ex
inferno Lazarum , & Lazarus ē sinu Abrahæ despe-
ctat Epulonem . Quam verè dixit Michæas Pro-
Michæ. 3. pheta ; Qui comedunt carnem populi mei , Ex pelle
eorum desuper excoria verunt : Tunc clamabunt ad Do-
minus , Non exaudiet eos , clamat adhuc epulo , & non
exauditur .

X I. Non abs re nominatur superbia fons &
radix omnis mali Ex regina omnium vitiorum , ut loqui-
tur Hieronymus , quia ad hanc consequitur , quod
contemnatur Deus , despiciantur humiles , nu-
didentur suis facultatibus , spolientur vitæ subsidijs:
Ad hanc consequitur invidia , ira , avaritia , ventris
ingluvies , ut idem Hieronymus differit . Et S. Chry-
stostomus ; Ex superbia (inquit) nascitur pauperum
despectus , pecuniarum concupiscentia , amor principatus ,
multæ desiderium glorie . Et post pauca subdit : Nul-
lum malum par elationi . Hominem reddit Dæmonem ,
blasphemum , contumeliosum , perjurum , cupidum cædi-
um , & homicidiorum . Quid mirum si superbia ho-
minem reddit Dæmonem , cum etiam ex sapientissimo
Angelo stultissimum efficerit Dæmonem . Unde is qui dicebat : In Cælum ascendam , super astra
DEI exaltabo solium meum , postea audijt : Ejeci te
de

Hieron:
in Marc.

S. Chrys.
hom. 43.
ad pop.

Isai. 14.

de monte Dei, & perdidisti : Quomodo cecidisti de cœlo Ezech. 28.

Lucifer qui mane oriebaris. In hunc superbum Enceladum justè fulmen contorsit Jupiter, eumque sub Aetna, quæ dicitur cœli vestibulum ignes tartareos evomens sepelivit. De hoc Jobus : Omne sublime videt ; ipse est Rex super omnes filios superbiae. Ad quæ intentum oculum habuisse videtur Augustinus cum scriberet : Quemcunque superbum videris, filium diaboli esse non dubites. Qui per superbiam efficitur filius diaboli, in ruina est comes diaboli : fulminat Deus quos tonat superbia.

Iob. 41.

S. Aug. ser.
7. de verb.
Dom.

X. Errat, errat mundus, qui ea, quæ parva sunt magna credit : errat mundus, qui inani fastu inflatur, & Deo bellum indicit ; non superbiam, sed humilitate expugnatur cœlum. pumilionibus eo patet accessus, non gigantibus. *Quid tu? ignoras arbores magnas diu crescere, una hora extirpari? stultus est qui fructus earum spectat, altitudinem non metitur. Vide, ne dum ad cacumen per venire contendis, cum ipsis ramis, quos comprehendebaris, decidas.* Ajebant olim Scytharum Legati ad Alexandrum. *Nempè Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.* Quod ipse DEI filius nos tam exemplo quam verbo docuit : exemplo : *Quia exinanivit semetipsum formam servi accipiens : Verbo quia dixit ad Apostolos : Nisi efficiamini sicut parvuli non intrabitis in regnum Cœlorum.* Expugnari debet cœlum, & per violentiam occupari, sed non sunt illi adversus cœlum violenti, qui violentias exercent in terra, violenti, qui cœlum rapiunt, sunt parvuli, sunt pumiliones, hi sunt filij DEI, cum viceversa superbis sint filij diaboli. Ex quo Theologi hanc deducunt consequentiam, superbum nisi mature resipiscat, salvati non posse : verè humilem spiritu & trementem

Q. Curt.
lib. 7.

Matth. 18.

S

sermon es

Fernandi⁹
in cap. 3.
Gen. 14.
Secc.

sermones DEI damnari vix posse. Prædestinatio-
nis signum est humilitas , reprobationis superbia.
Unde nonnemo : *Tam grata est* (inquit) *Deo humili-*
tas, ut salvari nolit nisi humiles, reprobare vero nisi su-
perbos : palam enim dixit : nisi efficiamini sicut parvulus
iste non intrabis in regnum cœlorum. Agit in cœlo
DEUS quod ajebat Æsopus ad Chilonis quæsitum :
Humilia exaltat, alta humiliat : & sicut exaltavit Mar-
dochæum , depressit Amanum ; honoravit Jose-
phum, humiliavit fratres : evexit Michaëlem , deje-
cit Luciferum , ita paratus est omnes pauperes spiri-
tu & humiles cum suo filio exaltare : sed cum Lucife-
ro omnes filios superbiae in abyssum præ-
cipitabit.

DISCUR-